't Spintölke

Nummer 45

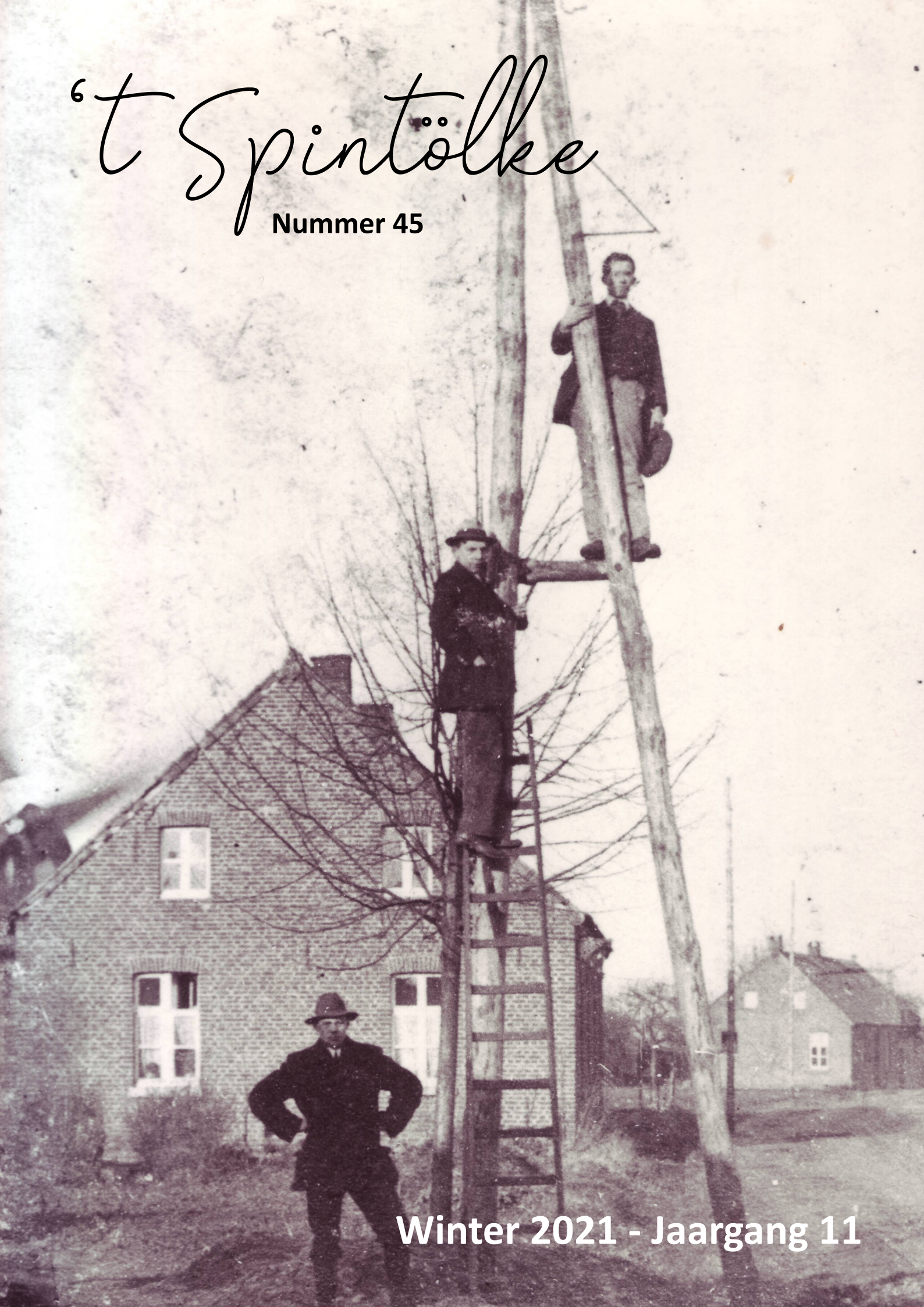

Winter 2021 - Jaargang 11

Redactie Retoriek

Bij het aanpassen van de nummers van dit Spintölke naar het nieuwe jaar, bedenk ik me dat een nieuw jaar altijd vol beloftes is. Wat komt er allemaal in de Spintölkes dit jaar te staan? Welke onderwerpen? Wie zal er een (of meer) stukjes schrijven? Komt er genoeg materiaal om de edities te vullen?

Net als mijn agenda, allemaal lege bladzijdes. En na het inschrijven van de verjaardagen en andere bijzondere dagen, is het al weer míjn agenda geworden. Het nieuwe is er af, en het voelt al weer wat vertrouwder.

Zo ook na dit Spintölke. De kop is er af. We zijn weer begonnen !!!

Een gezond en gezegend 2021 voor allen !!!

Birgitte Beeren

Contributie 2021

De penningmeester meldt dat de incasso's voor de contributie voor 2021 eind februari worden geïnd.

Degenen die geen machtiging voor incasso hebben afgegeven, worden verzocht zelf de contributie over te maken.

Inhoud

2	Redactie Retoriek
2	Contributie 2021
2	Jaarboek 2020
3	Oproep aan de leden !
3	Cadeautje in de brievenbus
4	Stel je eens voor ...
8	Het mysterie van de 100-jarige
11	Electriciteitspaal
11	Agenda
11	Colofon

Jaarboek 2020

De voorbereidingen voor het Jaarboek 2020 zijn in volle gang.

Tot uiterlijk eind januari kunt u aan Nel Thijssen of Pieter Baeten melden dat u een artikel wilt plaatsen.

Dat artikel dient dan vóór zondag 14 februari 2021 bij een van hen ingeleverd te worden.

Foto voorkant:

Voormalige armenhuisjes op het huidige Julianaplein aan De Donckstraat. Links zijn nog nét de draaiende wieken van de molen op het Molenveld te zien. Zo te zien draaien ze op volle kracht.

De bovenste man met klimijzers is Piet Janssen, alias Wittelings. De andere 2 mannen zijn mensen van de PLEM

Uit de collectie van Jacques Janssen

Oproep aan de leden !

In het boek "Sevenum en zijn kerk", uitgave oktober 2005, heb ik overzichten samengesteld van Sevenumse priesters, religieuze Broeders en Zusters. De overzichten staan in het boek op pag. 303 t/m 313.
Nu, vijftien jaar later, behoeven deze lijsten aanvullingen. Verschillende personen zijn reeds overleden. Een aantal namen en overlijdensdata heb ik al, maar wie kan mij verder helpen. Welke personen van onderstaande lijst zijn reeds overleden? Graag naam, plaats van overlijden en datum.

Sevenumse priesters:

- Beuken, Gerard Th.v.d. * Kr.berg 17-03-1938
- Dooren, Theodor * Sevenum 31-01-1943
- Enckevort, Jeu v. * Sevenum 28-10-1935
- Gielen, Grad * Sevenum 29-10-1933
- Nabben, Peter * Sevenum 27-05-1939
- Peters, Theo * Sevenum 10-01-1939
- Riet, Sjaak v.d. * Sevenum 09-03-1921
- Rijs, Paul * Sevenum 12-05-1962
- Roeven, Theo * Sevenum 20-09-1933
- Willemsen, Theo * Sevenum 26-08-1941

Sevenumse zusters:

- Billekens, Leen * Sevenum 17-03-1914
- Burgt, Cornelia v.d. * Sevenum 02-02-1920
- Bussemakers, M. Petr. * Sevenum 16-03-1907
- Gassel, Maria Lucia * Sevenum 01-09-1913
- Heugten, Toos van * Sevenum 18-07-1923
- Hoeymakers, To * Sevenum 23-02-1917
- Hoogenhof, Maria * Kr.berg 23-01-1916
- Lucassen, Leen * Sevenum 06-10-1926
- Lucassen, An * Sevenum 26-05-1923
- Marcellis, Trina * Sevenum 16-12-1916
- Nabben, Mia * Tienray 02-08-1927
- Pubben, Nelly * Sevenum 05-01-1921
- Riet, Lies v.d. * Sevenum 02-10-1918
- Verheyen, Nelly * Sevenum 20-06-1919

In het Jaarboek 2020 wil ik graag de aanvullingen publiceren. Uw antwoord kunt u sturen naar mij persoonlijk of naar het secretariaat van de Heemkundevereniging. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Nel Verstegen

Cadeautje in de brievenbus

Heeft iedereen ook het cadeautje van onze vereniging ontvangen?

Dit jaar zijn er noodgedwongen veel activiteiten afgelast of op een laag pitje gezet binnen onze vereniging. Het bestuur wilde daarom de leden een lekker extraatje bezorgen. Met een mooi klein gedichtje in het dialect.

Geniet er van en ...

"Hieël vääl geluk en vöral gezóngdheid in 2021 !"

Stel je eens voor …

Deze keer blijf ik dicht bij huis voor deze rubriek. Mijn eigen moeder bood aan om een stukje te schrijven. En wie haar kent, weet dat dit geen kort stukje kan zijn. Want schrijven dát kan ze! Als tweede persoon pas ikzelf daar natuurlijk het beste bij. Dus moeder en dochter in deze rubriek.

Mijn naam is Nel Verstegen-Maessen.
Ik ben geboren in Sevenum op de Grubbenvorsterweg, aan de oostkant van de spoorlijn Venlo-Eindhoven. Mijn ouders waren tuinder. Ik ben de jongste uit een gezin van zes kinderen. Ik had geluk dat ik verder mocht studeren, want in die tijd gingen de meeste meisjes naar de huishoudschool.

Grubbenvorsterweg

Na de lagere school ging ik naar Mulo Maria Regina in Blerick, vervolgens naar de Vormingsklas op de huishoudschool te Horst en daarna naar de opleiding voor huishoudlerares in Roermond.
Na mijn afstuderen heb ik enkele jaren aan de huishoudschool in Valkenswaard lesgegeven. In 1966 trouwde ik met Piet Verstegen. Op de dag van mijn kerkelijk huwelijk kreeg ik mijn ontslag als lerares. Zo was de wetgeving in die tijd. Pas in 1973 kwam hierin een wijziging en werden vrouwelijke leerkrachten gelijkgesteld aan de mannelijke. Piet en ik kregen samen twee kinderen: Birgitte en Rick.
Begin zeventiger jaren kreeg ik van mijn schoonvader een lijstje met namen van zijn voorouders. Dit lijstje had hij van zijn vroegere klasgenoot, Pater Raedts (missionaris in Brazilië), gekregen. Dit lijstje was het begin van mijn grote hobby: stamboomonderzoek en familiegeschiedenis. In die tijd kwam ik ook in contact met Piet van Enckevort. Hij bracht mij de eerste beginselen bij in het onderzoek naar mijn voorouders. Enthousiast begon ik aan de speurtocht naar het verleden. Toen ik de meeste namen en data had, was mijn nieuwsgierigheid alleen maar toegenomen. Mijn zoektocht ging verder: waar hebben ze gewoond, wat was hun beroep, waren ze

10 jaar

rijk of arm, hoe was hun leefomgeving, etc. Vele uren heb ik in archieven doorgebracht: alleen of samen met Piet van Enckevort en vanaf de tachtiger jaren samen met mijn dochter Birgitte. Zo moeder, zo dochter: Birgitte was op dat gebied net zo nieuwsgierig als ik. Gezellig samen naar het Rijksarchief in Maastricht of naar het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Birgitte was een grote hulp voor mij: zij kon veel beter met computers omgaan dan ik. Maar … al doende leert men.
Al dat onderzoek resulteerde in 1990 in twee boeken over familiegeschiedenis: 1) fam. v. d. Broek, b.g.v. de 50e verjaardag van mijn schoonzus (mijn schoonmoeder was Anneke v.d.Broek). 2) Fam. Janssen, b.g.v. het 40-jarig huwelijksfeest van mijn peetoom (mijn moeder was Maria Janssen). Mijn schrijverstalent begon zich te ontplooien.

➔

In december 1986 trok Grad van Enckevort (Michele Grad) de stoute schoenen aan en belegde een bijeenkomst voor diegenen die interesse hadden in de Sevenumse geschiedenis. Die bijeenkomst vond plaats op 3e Kerstdag 1986 in de foyer van de Wingert in de Kerkstraat. Ruim 25 personen gaven acte de presence. Op die dag werd besloten tot het oprichten van een vereniging, waarvan de leden de Sevenumse geschiedenis zouden onderzoeken en vast zouden leggen voor het nageslacht. Op 4 februari 1988 werden de Statuten bij de notaris bekrachtigd. Heemkundevereniging Sevenum was een feit. Per 31 december 1988 telde de HVS 40 leden. Door overlijden of opzegging van het lidmaatschap zijn per 31 december 2020 nog 12 van deze pioniers lid van de HVS.

Vanaf het begin was ik een enthousiast lid. Tien jaar lang maakte ik als penningmeester deel uit van het bestuur. Op 2 december 1990 kwam de eerste uitgave van de reeks "Spinninghe" tot stand. Vijftien leden hebben het resultaat van hun onderzoek in dit boek gepresenteerd. Ook ik heb met het artikel "Vrijen en trouwen vroeger en nu" een bescheiden bijdrage geleverd. Ik had een nieuwe hobby gevonden: het uitzoeken van facetten van de Sevenumse geschiedenis en dat beschrijven in boeken. Zo heb ik een tiental boeken op mijn naam staan, deels in de serie "Spinninghe", maar ook de serie "Zaerum vruujer" die ik in eigen beheer heb uitgegeven. Mijn grote trots is het driedelige "Ontwikkeling van het Sevenumse Wegennet", dat ik met hulp van Piet van Enckevort heb samengesteld en in 2013, op mijn 70e , in eigen beheer heb uitgegeven. Deel II is een atlas waarin alle Sevenumse kaarten (in kleur) zijn opgenomen. Dit zou mijn laatste boek zijn.
Onze huidige voorzitter, Pete Leijsten, wist mij in 2016 over te halen om de pen weer ter hand te nemen.

Dit resulteerde in 2017 in de uitgave "Wat de pot schaft". Dat boek was een waardig slotstuk van mijn schrijvers-carrière. Want het is écht het laatste boek van mijn hand!

Het is inmiddels al ruim drie jaar geleden dat de HVS een boek heeft uitgegeven en zo ver als ik weet, is er nog niets in het verschiet. Wie van de leden wil in mijn voetsporen treden? Het is ontzettend leuk om geschiedenis uit te zoeken, interviews te houden en het bereikte resultaat aan het papier toe te vertrouwen.
In het boek "Wat de pot schaft" werden de Sevenumse ondernemers die in de voedingssector werkzaam waren, beschreven. Maar het is ook belangrijk dat de geschiedenis van al die andere Sevenumse ondernemers bewaard blijft voor het nageslacht. Er zijn dus onderwerpen genoeg. Ik heb de boekencommissie een grote lijst gegeven, waarmee potentiële schrijvers eventueel mee aan de slag kunnen.
Ik ben altijd bereid om iemand op weg te helpen en mijn ervaring en kennis te delen. Wie durft de uitdaging aan?

Nel Verstegen-Maessen

Mijn naam is Birgitte Beeren-Verstegen.

Nog nét geboren in het oude ziekenhuis in Horst (Gasthoes) in 1968. Beetje vroeg, maar dat heeft zich goed hersteld. Op school vond ik geschiedenis een super vak. Ik had dan ook geluk dat ik altijd onderwijzers of leraren had, die ontzettend boeiend konden vertellen. Volgens mij een echte 'must' voor dit vak. Wat me ook interesseerde was hoe de verbanden of relaties tussen de mensen waren. En als je eigen moeder dan ook nog een stamboom samengesteld heeft voor een familie-reünie… Tja dan zit je daar met je neus natuurlijk bovenop.

In eerste instantie vond ze mij te jong om mee te gaan naar archieven. Maar al snel mocht ik toch mee. Heerlijk. Al die oude boeken met zoveel gegevens over mensen die ik niet gekend heb, maar waar ik wél verwant aan was. Uit die boeken kon ik best goed hun leven reconstrueren en kwamen ze min of meer tot leven. Zo leerde ik ze tóch nog kennen.

Het begon dus met genealogie, maar al snel wilde ik meer weten. Ook over de lokale geschiedenis. In mijn ogen veel belangrijker dan de Vaderlandse geschiedenis. Die is namelijk voor het overgrote deel **niet** van toepassing op de Sevenumse versie. Onze lokale geschiedenis is veel boeiender, o.a. omdat daar Belgische, Duitse, Franse en zelfs Spaanse elementen in. zitten

Lid worden van de Heemkundevereniging was een logische stap. Alhoewel ik nog steeds een van de jongere leden ben, ben ik intussen wél een van de oudgedienden. Mijn zilveren lidmaatschaps-jubileum heb ik een aantal jaren geleden al gevierd.

Binnen de vereniging heb ik veel geleerd en gedaan. Ik ben vanaf het begin lid van de werkgroep genealogie. Tegenwoordig zelfs de kartrekker daarvan. Bij de meeste jubileumtentoonstellingen ben ik betrokken geweest. En nog voor ik in het bestuur kwam, heb ik de toenmalige secretaresse ondersteund door een tijdje de bestuurs-vergaderingen voor haar te notuleren. Tijdens mijn eigen tijd als bestuurslid, vond ik het tijd om de communicatie tussen het bestuur en de leden wat structureler aan te pakken. Dat resulteerde in het Spintölke. Dit jaar is de 11e jaargang en voor U ligt nummer 45. En stiekem ben ik daar maar wat trots op!

Samen met Nel Thijssen vormde ik een tijdlang de redactie van het Jaarboek. Ook daar schrijf ik nog steeds een of meerdere verhalen voor. De schrijfkunst is blijkbaar erfelijk. Mam schrijft boeken, en ik kortere en langere verhalen.

In 2004 ben ik getrouwd met Frank Beeren. Misschien leuk om te vertellen. We hebben voor ons huwelijk zélf onze trouwringen gemaakt. Wel onder toezicht van een echte zilversmid.

En geloof het of niet, maar toen ik Frank leerde kennen, was hij al heel toevallig óók voorzichtig gestart met genealogie. Dus nu gaan we vaak samen naar archieven en instellingen. Zijn familie komt voornamelijk uit Weert, en Midden-Limburg. Een heel ander gebied dan mijn voorouders. Tóch heeft Frank Sevenumse voorouders, o.a. via zijn overgrootmoeder Mieke Beeren-Snellen, die in Nederweert geboren werd. Frank en ik zijn overigens aan elkaar verwant. Voorlopig hebben we maar één gezamenlijke lijn ontdekt, nl. Arnoldus Bax en Petronella van Duijnhoven uit Oeffelt. Ook een interessant koppel. Bij Frank is dit een complete moederlijn, bij mij loopt dit via mijn vader (Verstegen - Verheijen - Impelmans - Bax).

Overigens zijn er in zijn familie ontzettend veel prachtige verhalen bewaard gebleven. De meeste verhalen raken grote onderwerpen uit de wereldgeschiedenis. Denk dan aan de Teuten, het Oranjehotel in Scheveningen, de oorlog in Atjeh, de opkomst van Luther en Zwingli en natuurlijk de textielindustrie en industrialisatie. Opa Beeren heeft gelukkig veel verteld aan Frank en aan zijn oom. Veel verhalen hebben we inmiddels kunnen 'bewijzen' met schriftelijke bronnen. Dat is overigens ook een heel gave manier van onderzoek.

Voor de toekomst ben ik niet bang om me te vervelen. Zolang ik genoeg materiaal voor Spintölkes krijg, blijf ik ze maken. Ik ben bezig om heel (genealogisch) Sevenum in de computer te zetten. En deze personen te koppelen aan een (of meer) adressen in Sevenum. Om zo Sevenum letterlijk en figuurlijk in kaart te brengen.

En daarnaast verzamel ik informatie en bronnen over de volgende onderwerpen:

- Emigratie naar Noord-Amerika tot 1945
- Soldaten in Franse dienst (1800-1813)
- Zouaven
- Vroedvrouwen

Bij deze onderwerpen beperk ik me niet tot Sevenum. Daar kunt u dus nog verhalen over verwachten. En misschien toch nog ooit een boek. Was er niet een spreekwoord dat begint met: "Het bloed kruipt ……."

Birgitte Beeren

Het mysterie van de 100-jarige

(deel 2)

In het vorige Spintölke schreef ik over Oma Martens, dat zij de eerste honderdjarige in de gemeente Sevenum zou zijn. En dat ik Margaretha Geurtjens 'tegenkwam'. Zij zou in 1836 op 104-jarige leeftijd overleden zijn in Sevenum. Het mysterie was echter dat er maar liefst twee overlijdensaktes van haar te vinden waren. Een in 1836 en een in 1819. De beide Margaretha's staan hieronder met hun echtgenoten. Het grote leeftijdsverschil tussen de echtelieden aan de linkerkant valt meteen op.

Er is dus sprake van twee Margaretha's. De linker overlijdt in 1836 in Sevenum op 104-jarige leeftijd en is weduwe van Gerard Joosten. De rechter overlijdt in 1819 in Horst en is weduwe van Gerardus van den Bekerom. Beide overlijdens worden bij de burgerlijke stand in Horst aangegeven, omdat Sevenum in die tijd bij de gemeente Horst hoorde. In dit artikel probeer ik te achterhalen óf Margaretha echt 100 jaar geworden is, en wie haar ouders waren. Daarom eerst een overzicht van het gezin van Gerardus en Gertrudis Geurtjens-Brunghs, haar vermeende ouders. Dat is mijn uitgangspunt. Een van deze Margaretha's zal hun dochter zijn. Het overzicht staat onderaan op deze pagina.

Van veel kinderen is alleen de doopdatum bekend. Een overlijden of huweljik is niet gevonden. Ze kunnen jong overleden zijn, maar ook naar Duitsland getrokken zijn. Gelukkig blijven er nog een aantal mogelijkheden om er achter de waarheid te komen. Ik zal ze een voor een nalopen

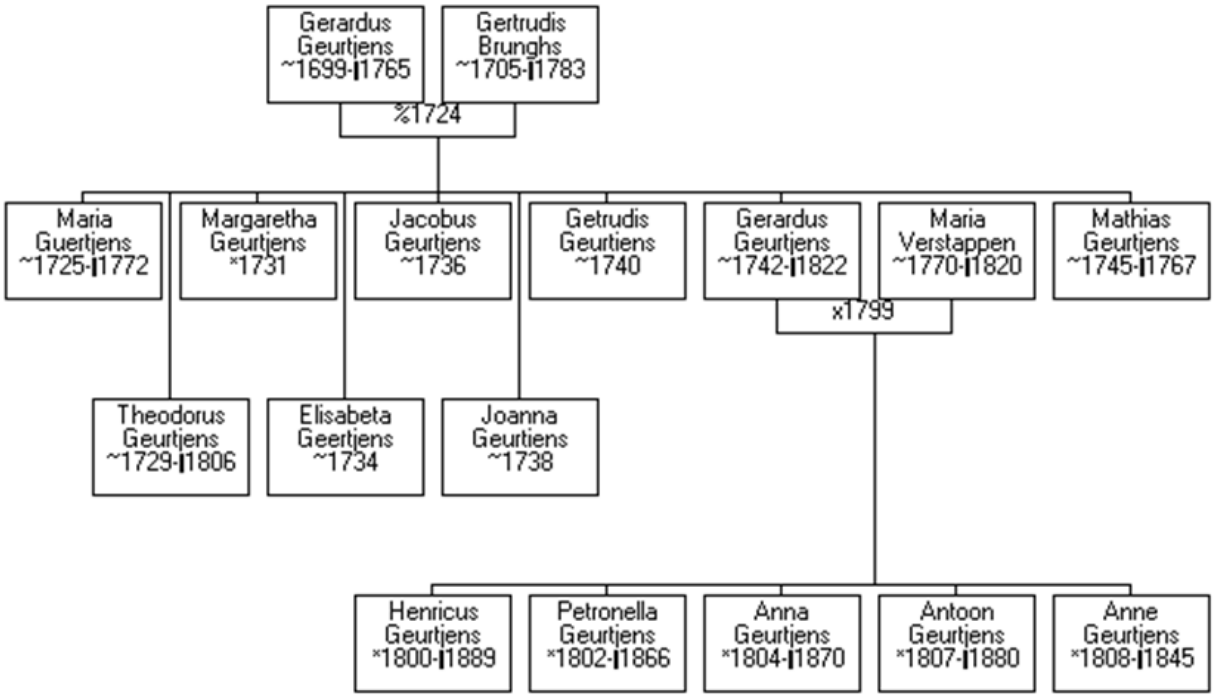

Doopgetuige kinderen

Als doopgetuigen van kinderen worden doorgaans familieleden gekozen. Helaas bleven beide echtparen kinderloos, zodat deze strategie niets oplevert.

Huwelijksgetuigen

Ook bij kerkelijke huwelijken koos men meestal voor familieleden als getuige. Goedefridus Geertjens was getuige bij het huwelijks Joosten-Geertjens. Op het eerste gezicht kan ik hem niet thuisbrengen. De roepnaam van Godefridus is meestal Geurt. En dat zou weer omgezet kunnen worden in Gerardus. Dus broer Gerardus Geertjens zou hiermee bedoeld kunnen worden. Maar dat bewijs is dun.

Theodorus Geurtjens, getuige bij het huwelijk van den Bekerom-Geurtjens, zou heel goed de oudste broer van Margaretha kunnen zijn. Een voor de hand liggende keuze.

Echtgenoten

De volgende stap betreft de echtgenoten. Zijn deze mannen getuige bij een doop of huwelijk in de familie van Margaretha?

Voor Gerard Joosten levert dat geen hits op, maar voor Gerard van den Bekerom wél. Hij is getuige bij de doop van Anna Gertrudis Geurtjens in 1804, de dochter van Gerardus Geurtjens en Maria Verstappen.

Bevolkingsregister

In 1812 is er in de gemeente Horst een volkstelling gehouden. Van elk huis is opgeschreven wie er woonde, hoe oud men was en het beroep dat men uitoefende. In dat jaar waren beide Margaretha's en hun echtgenoten nog in leven, dus zouden ze in deze volkstelling moeten staan. Op internet is de volkstelling te vinden, maar zonder index. Dus moeten alle pagina's nagekeken worden, op zoek naar de Margaretha's. En ze zijn gevonden! Onderaan deze pagina staan ze afgedrukt.

In de eerste kolom staat het huisnummer, dan volgt de naam van het gezinshoofd, en de namen van de overige gezinsleden. De kolommen daarna worden gebruikt voor tellingen naar geslacht. Dan volgt de kolom met de leeftijd, religie en beroep.

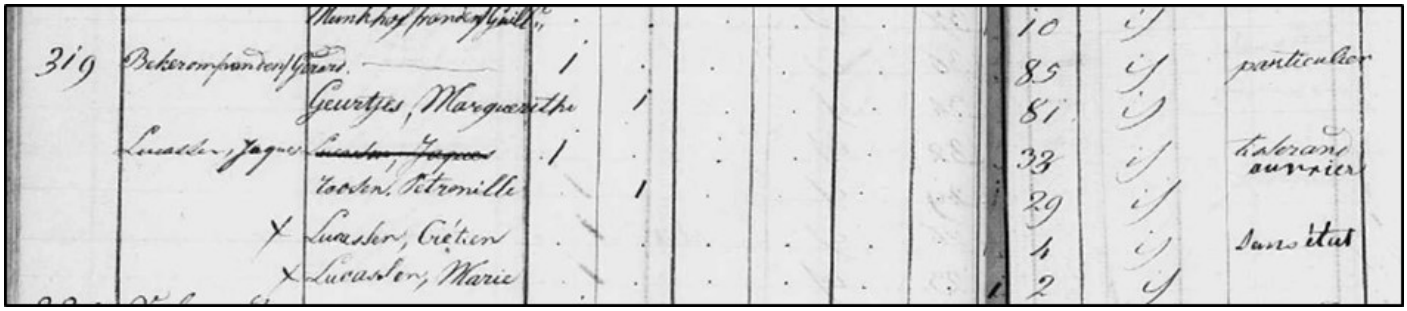

Bevolkingsregister Horst, 1812—MIddelluk, huisnummer 319 (= Middellijk)

Bevolkingsregister Horst, 1812—Sevenum, huisnummer 242

Voor onze Margaretha's leverde dat de onderstaande gezinnen op:

Horst, Middeluk 319

- Gerard van den Bekerom, 85 jaar, particulier
- Margueritha Geurtjes, 81 jaar
- Jacques Lucassen, 33 jaar, tisserand (wever)
- Petronille Roosen, 29 jaar, ouvrier (werknemer)
- Crétien Lucassen, 4 jaar, sans état
- Marie Lucassen, 2 jaar

Gerard zou dan in 1727 en Margaretha in 1731 geboren zijn.

Horst, Sevenum 242

- Godefroi Joosten, 60 jaar, journalier (dagloner)
- Marguerite Geurts, 60 jaar

Dus beiden ca.1752 geboren.

Kortom, volgens mij is de Margaretha die in 1731 geboren is, de vrouw van Gerard van Bekerom. Daar heb ik meerdere redenen voor:

- Qua leeftijd past ze beter bij haar echtgenoot.
- Haar oudste broer Theodorus Geurtjens is huwelijksgetuige
- Echtgenoot Gerard van den Bekerom is getuige bij de doop van een nichtje van Margaretha
- De volkstelling 1812 geeft exact de juiste leeftijden.

Het genealogisch onderzoek zou er dus uitzien zoals onderaan op deze pagina.

Wie is de Sevenumse Margaretha?

Blijft natuurlijk de vraag over, waar en wanneer Margaretha Joosten-Geurtjens geboren is. Wie waren wél haar ouders? Dat bewaar ik voor een volgende keer. Dus wordt (weer) vervolgd. Ook dan vertel ik in welk huis Margaretha overlijdt. Want dat is nog een tweede raadsel voor mij.

Birgitte Beeren

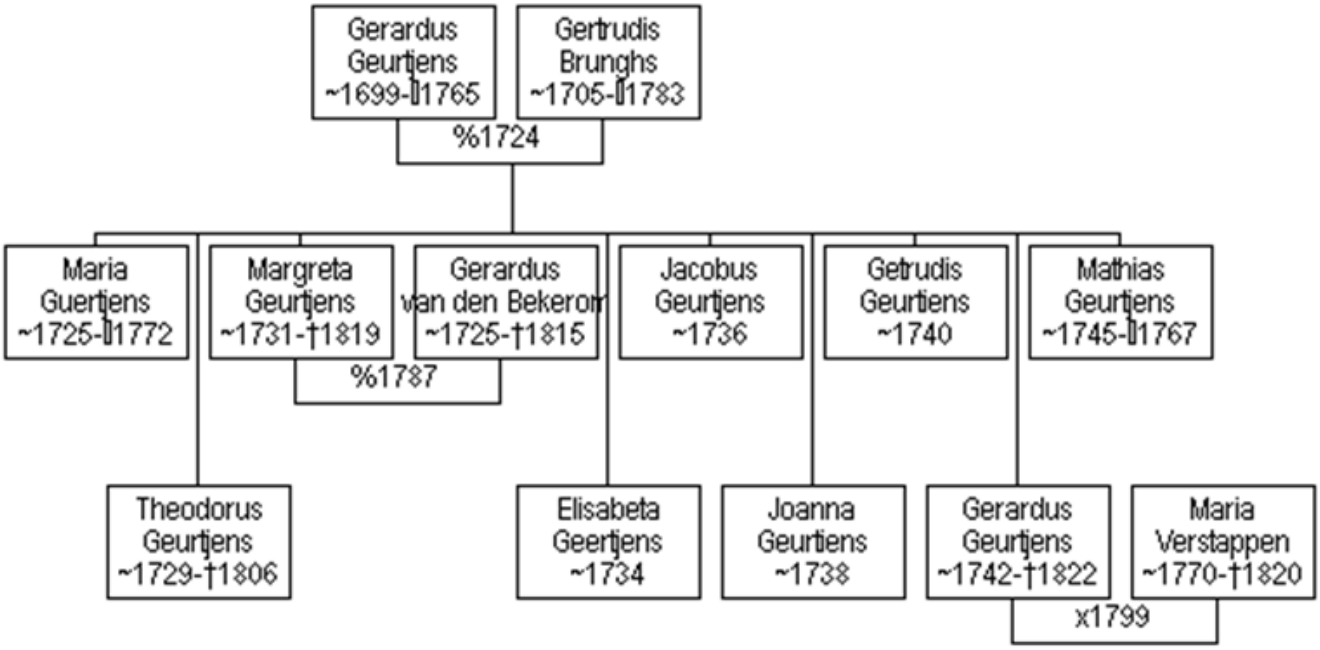

Electriciteitspaal

Op de voorpagina staat een mooie foto met een paar mannen op klimijzers in een electriciteitspaal.

Onlangs las ik dat bij boerderij De Donck een paar oude electriciteitspalen geplaatst waren. Tijdens een van mijn ochtendwandelingen maakte ik er een foto van.

De cirkel in dit Spintölke is weer rond.

AGENDA

In verband met landelijke restricties zijn alle activiteiten voorlopig afgelast

Ook in 2021

Foto: Birgitte Beeren-Verstegen

Volgende uitgave
ca. Kerstmis 2020

COLOFON

Heemkundevereniging Sevenum
Mgr. Evertsstraat 11
5975 BR SEVENUM

Openingstijden **De Spinde**

Iedere zaterdag van 10.00 tot 12.30 uur.

Op feestdagen en in de zomer-maanden gesloten.

Tot nader order is de Spinde gesloten vanwege het coronavirus.

Contributie

€ 25,- per lid

€ 35,- per gezinslidmaatschap

Over te maken op Rabobank-rekening
NL76RABO0147218012

E-mail

heemkundesevenum@gmail.com

Website
www.heemkundesevenum.nl

SEVENUM - KRONENBERG - EVERTSOORD
HEEMKUNDE VERENIGING SEVENUM